

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٣٩٣ هـ

مرکز ساری

گروه: شیمی

پایان نامه جهت دریافت درجه‌ی کارشناسی ارشد
در رشته شیمی فیزیک

عنوان:

بررسی خواص آلکان‌های سنگین

$n\text{-C}_{15}\text{H}_{32}$ ، $n\text{-C}_{17}\text{H}_{36}$ ، $n\text{-C}_{18}\text{H}_{38}$ و $n\text{-C}_{19}\text{H}_{40}$

با محاسبه‌ی ضریب فشار حرارتی با استفاده از ضرایب توسعه یافته‌ی قاعده‌بندی هم‌دمای خطی

نگارش:

ابوالقاسم مهدیان فر

استاد راهنما:

دکتر وحید معینی

استاد مشاور:

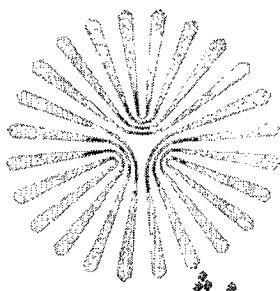
دکتر فریدون اشرفی

۱۳۸۹/۲/۲۸

بهمن ماه ۸۸

ا. پژوهش‌های عالیات مرکز علمی و تحقیقات
تستیگ مرکز

۱۳۹۳۸۳

دانشگاه پیام نور

بسم الله الرحمن الرحيم

تصویب پایان نامه

پایان نامه تحت عنوان: بررسی خواص آنکهان های سکین (n-پتاکان، n-کتاکان، n-نوتاکان) با توجه به

ضریب فشار حرارتی، با استفاده از ضرایب توسعه یافته تی قانون همای خلی

که توسط آقای ابوالقاسم جهیان فرموده و به بیان اولیه کردیده است مورد تایید است.

تاریخ دفاع: ۱۳۸۸/۱۱/۷ نمره: نویزروشم ۵۹۱۹ درجه ارزشیابی: عالی

اعضاei بیات داوران:

نام و نام خانوادگی	هیات داوران	مرتبه علمی	امضنا
۱- وحدت معینی	استاد راهنمای	استادیار	
۲- فریدون اشرفی	استاد مشاور	دانشیار	
۳- محسن افتداده	استاد متخlyn	استادیار	
۴- نادر بهرامی فر	خانمده کروه آموزشی	استادیار	

نام خانوادگی دانشجو: مهندیان فر
نام: ابوالقاسم

عنوان پایان نامه:
بررسی خواص آلکان‌های سنگین (n-پنتادکان، n-هبتادکان،
n-اکتاڈکان و n-نوتاڈکان) با محاسبه ضریب فشار
حرارتی، با استفاده از ضرایب توسعه یافته‌ی قاعده
بندي هدمای خطی

استاد راهنمای: دکتر وحید معینی

استاد مشاور: دکتر فریدون اشرفی

مقاطع تحصیلی: کارشناسی ارشد

رشته: شیمی گرایش: شیمی فیزیک

دانشگاه: پیام نور ساری

تاریخ فارغ التحصیلی: ۸۸/۱۱/۷

تعداد صفحه: ۷۸

کلید واژه‌ها: قاعده بندي هدمای خطی - ضریب فشار
حرارتی - سیال چگال - آلکان‌های سنگین

مکر و قردانی:

حمد و شنای بی خداوند را سراست که به نور معرفت و دانش، قلوب و دیده بندگانش را روشن نمود و پیامبران الهی را به حق در میان خلق برگزید تا رشته های انسان را در دست کشید و او را از بی راهیه و ظلمات جمل و نادانی به شمع فیض علم و آگاهی را نمیتوان کردند. شکر و سپس و افرشایست اساتید و معلمان ارجمندی است که شمع وجود خویش را در داد و مبین نمیباشد. مسیر اینها این ذوب نمودن و متعملان خود را در این طریق صعب و سختی کرده و از بذل هر آنچه در کف داشتند درین نکرند.

برخود واجب می دانم که در برابر استادان بزرگوار خود جناب آقا می دکتر و حید معینی (استاد راهنمای) و جناب آقا می دکتر فریدون اشر فی (استاد مشاور) که از خر من فضل و دانش آنها خوش یعنی نموده و در این پایان نامه کنجداده ام، سرتکریم و تواضع فرود آورم و از ایشان کمال شکر و سپس را داشته باشم. و نیز از استاد ارجمند جناب آقا می دکتر افتاده که با وقت نظر علمی زحمت مطالعه و تصحیح پایان نامه و داوری دفاعیه را بر عهده داشتند، قدردانی می نایم.

از استاد ارجمند جناب آقا می دکتر بهر امی فرمانده محترم کروه آموزشی دانشکده علوم ساسکندری می نایم.

از پدر و مادر و همچنین از زفات همسرو فرزند انم که در این راه همراه و مد کارم بودند و صبوری پیشه نمودند تا این دوره تحصیلی را به پایان برسانم، کمال تقدیر و شکر را دارم.

همچنین از دوستان عزیزم که در طول این مدت همراه این جانب بوده اند نیز شکر و قردانی می نایم.

تعدد یکم به:

همه‌ی معلمائی که سرمهای عمر خویش را با عشق و علاقه،

برای تعالیٰ من نثار کردند.

چکیده :

پارامترهای جدید قاعده‌ی هم‌دماهای خطی که معادله حالت LIR نامیده می‌شوند، برای محاسبه‌ی ضریب فشار حرارتی سیال‌های چگال خالص به کار رفته‌اند. در این پایان نامه از معادله حالت LIR برای محاسبه‌ی ضریب فشار حرارتی آلکان‌های چگال استفاده شد و نشان داده شد که وابستگی دمایی عرض از مبدأ و شیب با به کارگیری از قاعده‌ی هم‌دماهای خطی، غیرخطی است. این مشکل منجر به تلاش ما برای به دست آوردن عبارتی برای ضریب فشار حرارتی به کمک شیب و عرض از مبدأ توسعه یافته با رسم نمودارهای درجه دوم و سوم A و B بر حسب $1/T$ شد. ضریب‌های فشار حرارتی محاسبه شده از این روش در توافق خوبی با داده‌های تجربی هستند. نتایج، بالا بودن صحت این روش را به خوبی نشان می‌دهند.

کلید واژه‌ها: قاعده‌ی هم‌دماهای خطی، سیال چگال، ضریب فشار حرارتی

الف

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	مقدمه
۱	فصل اول : سیال چگال، معادله های حالت و کاربردهای آن
۴	۱-۱ معادله حالت
۴	۱-۲ سیال چگال
۶	۱-۳ معادله های سیال چگال
۶	۱-۳-۱ معادله تیت
۶	۱-۳-۲ معادله مارنگان
۸	۱-۳-۳ قاعده خط زینو
۸	۱-۳-۴ قاعده هوانگ و اکانل
۱۱	۱-۴ معادله حالت LIR
۱۶	۱-۵ کاربردهای معادله حالت LIR
۱۸	۱-۵-۱ محاسبه g_{eff} فازهای قلیانی مایع و سیال های ساده با استفاده از LIR
۲۰	۱-۵-۲ بدست آوردن عبارت فاکتور ساختار $S(Q)$ با به کار گیری LIR
۲۱	۱-۵-۳ پیش بینی نقطه ای تراکم پذیری مشترک با استفاده از LIR ساکن
۲۳	۱-۵-۴ تفسیر فیزیکی نقطه ای تراکم پذیری مشترک با کمک LIR
۲۴	۱-۵-۵ پیش بینی نقطه ای کشیدگی مشترک با استفاده از LIR
۲۵	۱-۵-۶ تعیین دادن قاعده بندی هم دمای خطی به زنجیرهای بلند
۲۷	۱-۶ ضریب فشار حرارتی
	فصل دوم : محاسبه ضریب فشار حرارتی $\left(\frac{\partial P}{\partial T}\right)_{\text{سیال های چگال}}$
۳۲	۲-۱ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\left(\frac{\partial P}{\partial T}\right)$ با استفاده از معادله حالت ایده آل
۳۲	۲-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\left(\frac{\partial P}{\partial T}\right)$ با استفاده از معادله حالت واندروالس
۳۲	۲-۳ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\left(\frac{\partial P}{\partial T}\right)$ سیال های چگال با به کار گیری معادله حالت LIR

- ۱-۳-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال پتندکان نرمال
با به کارگیری معادله حالت $LIR^{(1)}$
- ۲-۳-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال هپتادکان نرمال
با به کارگیری معادله حالت $LIR^{(1)}$
- ۳-۳-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال اوکتادکان نرمال
با به کارگیری معادله حالت $LIR^{(1)}$
- ۴-۳-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال نونادکان نرمال
با به کارگیری معادله حالت $LIR^{(1)}$
- ۴-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال‌های چگال بر اساس B و A توسعه یافته
- ۱-۴-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال پتندکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(2)})$
- ۲-۴-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال هپتادکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(2)})$
- ۳-۴-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال اوکتادکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(2)})$
- ۴-۴-۲ محاسبه ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال نونادکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(2)})$
- ۵-۴-۲ تصحیح دوم ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال‌های چگال بر اساس B و A توسعه یافته
- ۱-۵-۲ تصحیح دوم ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال پتندکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(3)})$
- ۲-۵-۲ تصحیح دوم ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال هپتادکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(3)})$
- ۳-۵-۲ تصحیح دوم ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال اوکتادکان نرمال
بر اساس B و A توسعه یافته $(LIR^{(3)})$

۵۹	..... ۴-۵-۴ تصحیح دوم ضریب فشار حرارتی $\mu \left(\frac{\partial P}{\partial T} \right)$ سیال چگال نونادکان نرمال بر اساس A و B توسعه یافته (LIR ⁽³⁾)
۶۰	..... بحث و نتیجه گیری
۷۶	..... مراجع ها چکیده انگلیسی

فهرست جداولها

صفحه

عنوان

۱-۱: پارامترهای خط زینو که از داده‌های PVT تجربی یا ضرایب ویریال به دست آمده‌اند.	۱۰
۱-۲: عرض از مبدأ (A) و شیب (B) معادله $(Z-1)\left(\frac{V}{V_C}\right)^2 = A + B(\rho/\rho_C)^2$	۱۳
همراه با ضریب همبستگی (R^2) ، محدوده فشار (ΔP) و درصد خطای دانسیته محاسبه شده.	
۱-۳: عرض از مبدأ (A) و شیب (B) معادله $(Z-1)\left(\frac{V}{V_C}\right)^2 = A + B(\rho/\rho_C)^2$ همراه با ضریب همبستگی (R^2) ، محدوده فشار (ΔP) و درصد خطای دانسیته محاسبه شده. برای LIR در دماهای مختلف	۱۴
۱-۴: مقدارهای پارامتر وابسته به دمای A که برای فلزهای قلیایی مذاب از معادله (۱۶-۱) و برای آرگون و کریپتون از معادله (۱۵-۱) به دست آمده‌اند.	۱۷
۱-۵: مقدارهای پارامتر وابسته به دمای B که برای فلزهای قلیایی مذاب از معادله (۱۶-۱) و برای آرگون و کریپتون از معادله (۱۵-۱) به دست آمده‌اند.	۱۷
۱-۶: محاسبه مقدارهای (σ, ρ, T) برای فلزهای قلیایی مذاب و سیال‌های چگال ساده	۱۹
۱-۷: مقایسه LIR و $MLIR$ برای هیدروکربن‌های اشباع	۲۶
۱-۸: فرمول مولکولی و خواص فیزیکی آلکان‌های $C_{15}H_{32}$ ، $C_{18}H_{38}$ و $C_{19}H_{40}$	۳۳
۱-۹: عرض از مبدأ A و شیب B معادله $(Z-1)(V/V_C)^2 = A + B(\rho/\rho_C)^2$ همراه با ضریب همبستگی R^2 محدوده فشار ΔP محاسبه شده از معادله LIR برای پنتادکان نرمال در دماهای مختلف	۳۴
۱-۱۰: عرض از مبدأ A و شیب B معادله $(Z-1)(V/V_C)^2 = A + B(\rho/\rho_C)^2$ همراه با ضریب همبستگی R^2 محدوده فشار ΔP محاسبه شده از معادله LIR برای اوکتادکان نرمال در دماهای مختلف	۳۵
۱-۱۱: عرض از مبدأ A و شیب B معادله $(Z-1)(V/V_C)^2 = A + B(\rho/\rho_C)^2$ همراه با ضریب همبستگی R^2 محدوده فشار ΔP محاسبه شده از معادله LIR برای $C_{17}H_{36}$ در دماهای مختلف	۳۶
۱-۱۲: عرض از مبدأ A و شیب B معادله $(Z-1)(V/V_C)^2 = A + B(\rho/\rho_C)^2$ همراه با ضریب همبستگی R^2 محدوده فشار ΔP محاسبه شده از معادله LIR برای اوکتادکان نرمال در دماهای مختلف	۳۷

- ۱۶-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای نونادکان نرمال در دمای $333/15K$ ۶۲
- ۱۷-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای نونادکان نرمال در دمای $343/15K$ ۶۳
- ۱-۳: مقایسه $LIR^{(1)}$ و $LIR^{(2)}$ ، $LIR^{(3)}$ برای چهار آلکان سنگین ۶۶
- ۲-۳: مقایسه ضریب فشار حرارتی چهار آلکان سنگین در فشارهای مختلف در دمای $363,15$ کلوین ۶۷
- ۳-۳: مقایسه ضریب فشار حرارتی چهار آلکان سنگین در فشارهای مختلف $49,95$ مگا پاسکال در دماهای مختلف ۶۸
- ۴-۳۶۹: مقایسه ضریب فشار حرارتی آلکان ها در فشار $49,95$ مگا پاسکال در دماهای مختلف ۶۹
- ۵-۳۶۹: مقایسه ضریب فشار حرارتی ، در فشارهای مختلف در دمای $363,15$ کلوین ۷۰
- ۶-۳: محاسبه ضریب فشار حرارتی اضافی پتندکان نرمال در فشارهای مختلف در دمای $363/15$ کلوین ۷۲
- ۷-۳: محاسبه ضریب فشار حرارتی اضافی هپتادکان نرمال در فشارهای مختلف در دمای $363/15$ کلوین ۷۳
- ۸-۳: محاسبه ضریب فشار حرارتی اضافی اوکتادکان نرمال در فشارهای مختلف در دمای $363/15$ کلوین ۷۳
- ۹-۳: محاسبه ضریب فشار حرارتی اضافی نونادکان نرمال در فشارهای مختلف در دمای $363/15$ کلوین ۷۴
- ۱۰-۳: مقایسه ضریب فشار حرارتی با رسانایی گرمایی در فشار $0/1$ مگا پاسکال و دمای $322/15$ کلوین ۷۴

فهرست شکل‌ها

صفحه

عنوان

۱-۱:	رفتار خطی بر اساس معادله تیت برای (الف) جامدات مختلف در دمای ۲۹۸ کلوین و (ب) هیدروکربورهای مختلف در حالت مایع		۷
۱-۲:	ضریب کشیدگی Ar صورت تابعی از فشار برای همدماهای ۳۰۸K، ۲۰۰K، ۱۵۰K		۷
۱-۳:	خط زینو برای شش سیال مختلف		۹
۱-۴:	$(Z-1)(V/V_C)^2 \rho/\rho_C$ بر حسب (۱) برای همدماهای ۱۵۰K		۱۳
۱-۵:	استفاده از داده‌های تجربی ابر سیال Ar در ۳۵°C برای یافتن حد دانسیته بالا برای معادله LIR		۱۳
۱-۶:	رفتار تابع $(Z-1)V^2$ بر حسب (۲) بر اساس معادله حالت واندروالس		۱۵
۱-۷:	نمودار $(Z-1)V^2$ بر حسب ρ سزیم در دماهای مختلف تغییرات پارامترهای وابسته به دمای A در این شکل به خوبی نشان داده شده است		۱۶
۱-۸:	تغییرات S(Q) با Q برای سدیم در ۳۷۸K و برای سزیم در ۳۰۳K		۲۰
۱-۹:	فاکتور ساختار وابسته به دما برای Rb در چندین دما		۲۱
۱-۱۰:	همدماهای مختلف متان برای یافتن نقطه تراکم پذیری مشترک		۲۲
۱-۱۱:	همدماهای دی متیل بوتان برای یافتن نقطه تراکم پذیری مشترک		۲۳
۱-۱۲:	جستجو برای یافتن نقطه کشیدگی مشترک برای DMB		۲۵
۱-۱۳:	انحراف داده‌های تجربی LIR - ایکوزان از رفتار خطی		۲۷
۱-۱۴:	مقدارهای تجربی ضریب فشار حرارتی در مقابل چگالی برای سیال CO که با ضریب فشار حرارتی به دست آمده از طریق سرعت صوت در ۲۰K مقایسه شده است		۲۹
۱-۱۵:	ضریب فشار حرارتی به عنوان تابعی از چگالی برای سیال‌های مختلف		۳۰
۱-۱۶:	نمودار $(Z-1)(V/V_C)^2 \rho/\rho_C$ بر حسب (۳) برای هم دمای ۳۲۲/۱۵K		۳۴
۲-۱:	وابستگی دمایی عرض از مبدأ A بدست آمده از معادله حالت LIR برای $C_{15}H_{32}$		۳۵
۲-۲:	وابستگی دمایی عرض از مبدأ A بدست آمده از معادله حالت LIR برای هپتادکان نرمال		۳۶
۲-۳:	وابستگی دمایی عرض از مبدأ A بدست آمده از معادله حالت LIR برای اوکتادکان نرمال		۳۷
۲-۴:	وابستگی دمایی عرض از مبدأ A بدست آمده از معادله حالت LIR برای نونادکان نرمال		۳۸
۲-۵:	وابستگی دمایی عرض از مبدأ A بدست آمده از معادله حالت LIR برای نونادکان نرمال		۳۸

٤٠	..... ٦-٢: نمودار درجه دوم B بر حسب $1/T$ پنادکان نرمال
٤٠	..... ٧-٢: نمودار درجه دوم A بر حسب $1/T$ پنادکان نرمال
٤١	..... ٨-٢: نمودار درجه دوم B بر حسب $1/T$ هپنادکان نرمال
٤١	..... ٩-٢: نمودار درجه دوم A بر حسب $1/T$ هپنادکان نرمال
٤٢	..... ١٠-٢: نمودار درجه دوم B بر حسب $1/T$ اوکنادکان نرمال
٤٣	..... ١١-٢: نمودار درجه دوم A بر حسب $1/T$ اوکنادکان نرمال
٤٣	..... ١٢-٢: نمودار درجه دوم A بر حسب $1/T$ نونا دکان
٤٤	..... ١٣-٢: نمودار درجه دوم B بر حسب $1/T$ نونادکان نرمال
٤٥	..... ١٤-٢: نمودار درجه سوم B بر حسب $1/T$ پنادکان نرمال
٤٦	..... ١٥-٢: نمودار درجه سوم A بر حسب $1/T$ پنادکان نرمال
٤٧	..... ١٦-٢: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(٣)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده از درجه دوم ($LIR^{(٢)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت ($LIR^{(١)}$) برای پنادکان نرمال در دمای $15K$ محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(٣)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(٢)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت ($LIR^{(١)}$) برای پنادکان نرمال در دمای $15K$
٤٨	..... ١٧-٢: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(٣)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(٢)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت ($LIR^{(١)}$) برای پنادکان نرمال در دمای $15K$
٤٩	..... ١٨-٢: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(٣)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(٢)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت ($LIR^{(١)}$) برای پنادکان نرمال در دمای $15K$
٥٠	..... ١٩-٢: نمودار درجه سوم B بر حسب $1/T$ هپنادکان نرمال
٥١	..... ٢٠-٢: نمودار درجه سوم A بر حسب $1/T$ هپنادکان نرمال
٥٢	..... ٢١-٢: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(٣)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(٢)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت ($LIR^{(١)}$) برای هپنادکان نرمال در دمای $15K$
٥٣	..... ٢٢-٢: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(٣)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(٢)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت ($LIR^{(١)}$) برای هپنادکان نرمال در دمای $15K$

۵۴	.....	۲۳-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای هپتادکان نرمال در دمای ۳۴۳/۱۵
۵۵	.....	۲۴-۲: نمودار درجه سوم B بر حسب $1/T$ اوکتادکان نرمال
۵۶	.....	۲۵-۲: نمودار درجه سوم A بر حسب $1/T$ اوکتادکان نرمال
۵۷	.....	۲۶-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای اوکتادکان نرمال در دمای ۳۲۳/۱۵K
۵۸	.....	۲۷-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای اوکتادکان نرمال اوکتادکان نرمال در دمای ۳۳۳/۱۵K
۵۹	.....	۲۸-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای اوکتادکان نرمال در دمای ۳۴۳/۱۵K
۶۰	.....	۲۹-۲: نمودار درجه سوم B بر حسب $1/T$ نونادکان نرمال
۶۱	.....	۳۰-۲: نمودار درجه سوم A بر حسب $1/T$ نونادکان نرمال
۶۲	.....	۳۱-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای نونادکان نرمال در دمای ۳۲۳/۱۵K
.....	.....	۳۲-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم ($LIR^{(3)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم ($LIR^{(2)}$) و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $LIR^{(1)}$ برای نونادکان نرمال در دمای ۳۳۳/۱۵K

- ۳۳-۲: ضریب فشار حرارتی بر اساس A و B توسعه یافته از درجه سوم $(LIR^{(3)})$
و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده بر اساس A و B توسعه یافته از درجه دوم $(LIR^{(2)})$
و ضریب فشار حرارتی محاسبه شده به کمک معادله حالت $(LIR^{(1)})$
- برای نونادکان نرمال در دمای $343/15K$
- ۶۳ ..... ۱-۱: وابستگی دمایی عرض از مبدأ به دست آمده از معادله حالت برای هپتادکان نرمال
- ۶۵ ..... ۲-۱: نمودار پنتادکان نرمال نسبت به $\left(\frac{\rho}{\rho_c}\right)$ نسبت به $\left(\frac{(\partial p/\partial T)_\rho}{R\rho_c}\right)$
- ۷۰ ..... ۲-۲: نمودار هپتادکان نرمال نسبت به $\left(\frac{\rho}{\rho_c}\right)$ نسبت به $\left(\frac{(\partial p/\partial T)_\rho}{R\rho_c}\right)$
- ۷۰ ..... ۲-۳: نمودار اوکتادکان نرمال نسبت به $\left(\frac{\rho}{\rho_c}\right)$ نسبت به $\left(\frac{(\partial p/\partial T)_\rho}{R\rho_c}\right)$
- ۷۱ ..... ۴-۱: نمودار اوکتادکان نرمال نسبت به $\left(\frac{\rho}{\rho_c}\right)$ نسبت به $\left(\frac{(\partial p/\partial T)_\rho}{R\rho_c}\right)$

مقدمه

۱- عنوان پایان نامه :

بررسی خواص آلکان‌های سنگین (نرمال پتادکان ، نرمال هپتادکان ، نرمال اوکتا دکان و نرمال نونا دکان) با محاسبه ضریب فشار حرارتی ، با استفاده از ضرایب توسعه بافتی قاعده هم‌دمای خطی .

۲- تعریف مسأله و بیان سوال‌های اصلی تحقیق :

ضریب فشار حرارتی $(\frac{\partial p}{\partial T})$ ، سرعت تغییرهای فشار با دما در حجم ثابت را نشان داده و یکی از خواص مهم مواد در مطالعه نظریه حلالیت بوده که محاسبه‌ی فشار داخلی سیال‌ها و پیش‌بینی‌های لازم در طراحی‌های صنعتی را امکان پذیرمی‌سازد. با استفاده از یک معادله حالت ساده که قبل ارائه شده است ضریب فشار حرارتی را استخراج نموده و سپس ضریب فشار حرارتی آلکان‌های سنگین با استفاده از معادله حاصل به دست آمده و به سوال‌های زیر پاسخ می‌دهم :

۱- تغییرات ضریب فشار حرارتی حاصل از این معادله با دانسته چگونه است ؟

۲- تغییرات ضریب فشار حرارتی حاصل از این معادله با دما چگونه است ؟

۳- ۱ آیا در تصحیح مرتبه‌های دوم و سوم نیز در آلکان‌های با زنجیر بلند انحراف از قاعده بندی هم‌دمای خطی مشاهده می‌شود ؟

۴- آیا این معادله حالت می‌تواند اصل حالت‌های متناظر را برای ضریب فشار حرارتی پیش‌بینی کند ؟

۳- سابقه و ضرورت انجام تحقیق :

قبل از بررسی شده که برای آلکان‌های خطی ، هر چه طول زنجیر بلند تر شود ، انحراف از قاعده بندی هم‌دمای خطی محسوس ترمی‌گردد. در این پایان نامه سعی می‌شود اثرات تصحیح مرتبه‌های دوم و سوم بر این انحراف بررسی شده و به جای معادله حالت‌های با ثابت‌های زیاد از معادله حالت ساده و با روش‌های آسان تر ضریب‌های فشار حرارتی به دست آید.

۴- فرضیه‌ها :

پیش‌بینی می‌شود که در آلکان‌های خطی با زنجیر بلند :

۴-۱- انحراف از قاعده بندی هم‌دمای خطی (LIR) در تصحیح مرتبه دوم کمتر و در تصحیح مرتبه سوم خیلی کمتر شود.

۴-۲- با افزایش طول زنجیر هیدروکربنی ، انحراف از قاعده بندی هم‌دمای خطی ، محسوس تر شده اما این افزایش انحراف در تصحیح مرتبه دوم کمتر و در مرتبه سوم خیلی کمتر خواهد بود.

۵- هدف‌ها:

- ۱-۱- محاسبه‌ی ضریب‌های فشار حرارتی چهار آلکان ذکر شده.
- ۱-۲- بررسی چگونگی تغییرات ضریب‌های فشار حرارتی با دانسیته.
- ۱-۳- بررسی چگونگی تغییرات ضریب‌های فشار حرارتی با تغییرات دما و فشار.
- ۱-۴- بررسی چگونگی تغییرات ضریب‌های فشار حرارتی با جرم مولی آلکان‌ها.
- ۱-۵- بررسی برقرار بودن یا نبودن اصل حالت‌های متناظر.
- ۱-۶- محاسبه‌ی ضریب فشار حرارتی اضافی در مورد این چهار آلکان.
- ۱-۷- بررسی چگونگی تغییرات رسانایی گرمایی با تغییر ضریب فشار حرارتی.
- ۱-۸- چه کاربردهایی از انجام این تحقیق متصور است؟

از نتایج حاصل می‌توان:

- ۲-۱- برای استخراج دیگر کمیت‌های ترمودینامیکی استفاده نمود.

۲-۲- در صنایع مرتبط بهره گرفت.

۲-۳- استفاده کنندگان از نتیجه پایان نامه:

۲-۴- موسسه‌های آموزشی

۲-۵- موسسه‌های پژوهشی

۲-۶- صنایع

۲-۷- جنبه جدید بودن و نوآوری طرح در چیست؟

۲-۸- تا کنون در مراجع و مقاله‌های علمی گزارش نشده است.

۲-۹- روش انجام تحقیق:

۲-۱۰- جستجو و انتخاب منابع و مقاله‌های علمی مرتبط

۲-۱۱- استخراج ضریب فشار حرارتی از معادله حالت‌های ساده به صورت تئوری

۲-۱۲- محاسبه‌ی ضریب فشار حرارتی با استفاده از رایانه

۲-۱۳- بررسی نتایج به دست آمده

۲-۱۴- روش و ابزار گردآوری اطلاعات:

۲-۱۵- استفاده از مقاله‌های موجود

۲-۱۶- استفاده از اینترنت و سایت‌های علمی مرتبط

فصل اول

سیال چگال، معادله‌های حالت
و کاربردهای آن